

Bevilling til at drive Apotekernæring til en Person, som var i Besiddelse af de fornødne Kvalifikationer. Disse Bevillinger har senere faaet Navn af reelle Privilegier. Det er højst tvivlsomt, hvorvidt det var Meningen, da denne Forordning blev givet for henved halvtredie Hundrede Aar siden, at disse Bevillinger skulde kunne være Genstand for Køb og Salg. Imidlertid udviklede Forholdet sig saaledes, at der i lange Tider foregik Salg og Køb af disse Bevillinger, forudsat at Køberen havde de Kvalifikationer, som krævedes, altsaa var Pharmaceut, og dette medførte naturligt, at disse Privilegiebevillinger blev dyrere og dyrere, for hver Gang de skiftede Ejer. Bestræbelserne er derfor nu i lang Tid gaaede ud paa at faa de reelle Privilegier afskaffede. Allerede først i 40erne i forrige Aarhundrede opstod der i Kancelliet Frygt for, at Privilegiernes Overdragelse Mand og Mand imellem skulde vise sig skadelig for det offentlige, navnlig efter at Betalingen for Privilegierne var steget saa stærkt, som Tilfældet var. Jeg henviser atter til den udførlige Beretning i Kommissionsbetænkningen og benytter mig kun kort af nogle Linier for at dokumentere det, jeg ønsker at dokumentere ved denne Lejlighed. Den nævnte Frygt medførte, at der blev indhentet Betænkning fra det daværende Sundhedskollegium, og i dette viste der sig en skarp Modsætning mellem de lægekyndige og de pharmaceutiske Medlemmer. Apotekerne holdt sig til, hvad de for Resten gør den Dag i Dag, at det havde lang Tids Hævd, at man kunde lade disse Privilegier være Genstand for Køb og Salg, og de føjede til, at den Medicin, de leverede, var god, og at den i Sammenligning med de Lande, der havde fri Medicinalnæring, ogsaa var billig. Omtrent de samme Paastande og Indvendinger mod at afskaffe de reelle Privilegier fremføres den Dag i Dag. Derimod mente de lægekyndige Medlemmer noget helt andet. De sagde, at den hidtil fulgte Fremgangsmaade, den Maade, hvorpaa der var meddelt Privilegier, der ikke alene gjaldt for den, til hvem Privilegiet blev udstedt, men ogsaa for den, han vilde sælge det til, trængte til en gennemgribende Forandring, og man foreslog derfor, at de reelle Privilegier skulde afskaffes.

Overfor de før 1842 oprettede Apoteker er der ikke siden sket nogen Forandring, men ved kgl. Resolution af 23. December 1842 blev der gjort Ende paa Udstedelsen af de reelle Privilegier. Det hedder herom: „Ligesom det er en Selv-

følge, at der ved Medicinaltakstens Bestemmelse ikke bør tages Hensyn til, at de ældre Apotekere have tilkøbt sig Rettigheden til at drive Næringen, saaledes skal heller intet ældre eller nyere Apotekerprivilegium være hinderlig i at bevilge flere nye Apotekers Anlæg, hvor det offentliges Tarv maatte gøre saadant tilraadeligt“. Der siges nu betydeligt mere og mange flere oplysende Ting i Betænkningen om denne Sag, men for ikke at gøre det for langt skal jeg henvise ærede Medlemmer til Kommissionens Betænkning. Det siges der Pag. 9, at Afløsningsspørgsmaalet er gjort til Genstand for Omtale og Forhandling, og der føjes til, at en fortsat Diskussion om Afløsningsspørgsmaalet altid kan tages op, og at det vil have en for Befolkningen mindre heldig Virkning at udskyde Forhandlingen og dermed Gennemførelsen af en Række vigtige Spørgsmaal vedrørende Apotekervæsenet alene af Hensyn til Afløsningsspørgsmaalet.

Vi kan vist alle være enige om, at den Ordning, der paa bedste Maade opfylder Betingelserne for at skaffe saa god Medicin som muligt, saa billig Medicin som muligt og saa let Adgang til Medicinen, som Forholdene tillader, bør foretrækkes. Jeg skal her henlede Opmærksomheden paa, at i et Andragende, som det Parti, hvortil jeg hører, indgav til Rigsdagen allerede 1882 eller 83, gjorde vi netop med omtrent de samme Ord opmærksom paa, at det bør være det, der tilstræbes fra Regeringens og Lovgivningsmagtens Side, at opfylde disse Krav. Det var kort efter det store Sygekasse-møde. Men der er forskellig Opfattelse af, hvorledes disse Formaal bedst opnaas. Kommissionen har sammen med den højtærede Justitsminister fremsat det foreliggende Lovforslag, det vil altsaa sige foreslaaet at opretholde de reelle Privilegier. Min Partifælle, den ærede 4de Landstingsmand for 9de Kreds (Harald Jensen), der sammen med mig har været Medlem af Kommissionen, og jeg har kunnet slutte os til Kommissionens Forslag. Vi har ikke fundet Tilslutning til de Tanker, som vi har fremført, og som gik ud paa at komme bort fra de reelle Privilegier. Men selvfølgelig: Et er, at man i Kommissionen giver Afkald paa at fremsætte Forslag, og et andet er, hvilken Stilling man her som Folketingsmand og som Medlem af et Parti finder det klogt at indtage

Jeg vil da paa nærværende Tidspunkt sige, at vi haaber, at vi ikke kommer til